

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ รายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย
สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน
ร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนบ้านหนองถั่วแปบ จังหวัดบุรีรัมย์

**DEVELOPING LEARNING OUTCOMES IN THAI HISTORY OF THE
EARLY RATTANAKOSIN PERIOD USING PROBLEM-BASED
LEARNING WITH MULTIMEDIA OF SIXTH - GRADE
STUDENTS BAN NONG THUA PAEP SCHOOL
BURIRAM PROVINCE**

อมรรัตน์ สมคิด¹, พรชัย ผาดไธสง²

¹นักศึกษาสาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน, ²อาจารย์สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Amonrat Somkid¹, Phornchai Phardthaisong²

¹Student in Curriculum and Instruction

²Lecturer in Curriculum and Instruction

Roi Et Rajabhat University

Corresponding Author E-mail: Amonrat210461@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ขึ้นไปของคะแนนเต็ม รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบ่งเป็น 3 วงรอบปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองถั่วแปบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนการสอน จำนวน 12 แผน รวม 12 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.39 – 4.62 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.38 ถึง 0.78 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.21 ถึง 0.71 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 87.50 ของคะแนนรวม ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ตามที่กำหนด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน; สื่อประสม; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

Abstract

This research focused on enhancing learning outcomes in the Thai History course, the Early Rattanakosin Period, using problem-based learning (PBL) with multimedia for sixth-grade students. The objective was to ensure that students achieved an average score of at least 75% or higher of the total score. The study was an action research design, conducting over three cycles. The target group included eight sixth-grade students from Ban Nong Thua Paep School under the Office of Buriram Primary Educational Service Area 3 during the second semester in academic year of 2024. The research instruments comprised twelve lesson plans, totaling twelve hours. The evaluation results of the appropriateness of the learning management plan by experts have an average score ranging from 3.39 to 4.62. Along with a learning achievement test. The difficulty level ranges from 0.38 to 0.78, the discrimination power ranges from 0.21 to 0.71, and the reliability is 0.87. Data were analyzed by using percentage and mean. The findings indicated that sixth-grade students engaged in problem-based learning integrated with multimedia to achieve an average learning score of 87.50%, exceeding the predetermined criterion. Furthermore, all eight students met the passing criterion of 75% or higher of the total score.

Keywords: Problem-Based Learning (PBL); Multimedia; Outcomes in Thai History of The Early Rattanakosin Period

บทนำ

การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์ ควรออกแบบการเรียนรู้ที่ฝึกให้นักเรียนได้รู้จักการคิด รู้จักการวิเคราะห์ สรุปเหตุผล และผลกระทบ ของเหตุการณ์เรื่องราวในอดีต ข้อเท็จจริงในทางประวัติศาสตร์ ทั้งในชั้นเบื้องต้นและสูงกวานั้น รวมทั้งรู้จักวิธีการประวัติศาสตร์ และรักที่จะช่วยการค้นหาคำรู้เพิ่มเติมจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ประเภทต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อจุดประสงค์สำคัญ คือ การเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้กับตนเองให้มากที่สุด (เฉลิม มลิลลา นิติเขตต์ปรีชา, 2559: 96) การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์จึงควรมีการปรับบทบาทของครูผู้สอนที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่การเป็นผู้ชี้แนะแนวทางการสืบค้นความรู้ โดยให้นักเรียนมีบทบาทสำคัญที่สุดในการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ได้ทำงานร่วมกันกับผู้อื่น ฝึกทักษะคิด การค้นคว้า การสังเกตเพื่อเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมได้ การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่ควรเกิดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ของการศึกษาประวัติศาสตร์กับสิ่งที่ผู้เรียนควรได้รับ (สิริวรรณ ศรีพหล, 2553: 132-135)

จากการศึกษารายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านหนองถั่วแปบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การจัดการเรียน การเรียนรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ ส่วนมากจะใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเดิม บรรยายหน้าชั้นเรียน ใช้เรียนรู้แบบท่องจำ การจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้ไม่หลากหลายและวิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่มีเนื้อหาหนักสลับซับซ้อน นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และไม่ได้รับความสนใจนักเรียน ทำให้นักเรียนไม่เกิดการเรียนรู้ และนักเรียนไม่เห็นความสำคัญในการเรียนของประวัติศาสตร์ เรียนไปทำไม เรียนแล้วนำไปใช้อย่างไร ตลอดจนความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกัน ซึ่งนักเรียนเก่งก็จะได้สามารถเรียนรู้ได้เร็ว คนเรียนอ่อนก็จะเรียนรู้ได้ช้า ส่งผลให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ 3 ปีซ้อนหลัง พบว่า ปีการศึกษา 2564 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ร้อยละ 60.80 ปีการศึกษา 2565 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ร้อยละ 58.35 และในปีการศึกษา 2566 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ร้อยละ 62.50 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ร้อยละ 75 (โรงเรียนบ้านหนองแก้วแปบ, 2566: 23) เมื่อพบปัญหาครูผู้สอนควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจในการเรียน เช่น การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นนักเรียน ให้มีความกระตือรือร้น และสนใจในการเรียนมากขึ้น

แนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าวผู้วิจัย จึงใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากปัญหาที่เกิดขึ้นโดยสร้างความรู้จากกระบวนการทำงานกลุ่ม เพื่อแก้ปัญหาหรือสถานการณ์เกี่ยวกับชีวิตประจำวันและมีความสำคัญต่อนักเรียน ตัวปัญหาจะเป็นจุดตั้งต้นของกระบวนการเรียนรู้และเป็นตัวกระตุ้นการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาด้วยเหตุผล และการสืบค้นหาข้อมูลเพื่อเข้าใจกลไกของตัวปัญหา รวมทั้งวิธีการแก้ปัญหา การเรียนรู้แบบเน้นพัฒนานักเรียนในด้านทักษะและกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนานักเรียนให้สามารถเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองซึ่งนักเรียนจะได้ฝึกฝนการสร้างองค์ความรู้โดยผ่านกระบวนการคิดด้วยการแก้ปัญหาอย่างมีความหมายต่อนักเรียน การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานมี 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นกำหนดปัญหา ขั้นที่ 2 ขั้นทำความเข้าใจกับปัญหา ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า ขั้นที่ 4 ขั้นสังเคราะห์ความรู้ ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ และขั้นที่ 6 ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550: 6) นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสม ยังเหมาะสมต่อการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ นักเรียนสามารถเรียนได้ทุกเวลาที่มีการเสริมแรงและสามารถใช้เสียงดนตรี สี สัน กราฟิก และภาพเคลื่อนไหว ทำให้ดูเหมือนของจริงและน่าเข้าใจในการทำการศึกษาปฏิบัติ หรือสถานการณ์จำลองได้เป็นอย่างดี ครูผู้สอนสามารถควบคุมการเรียนรู้ของนักเรียนได้ เพราะสื่อมีความสนใจ เพิ่มความตั้งใจของนักเรียนมากขึ้น ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ได้มีการนำสื่อประสมไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อประสมแต่ละอย่างตามลำดับขั้นตอนของเนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยดึงดูดความสนใจเชื่อมโยงข้อมูลการโต้ตอบระหว่าง สื่อกับนักเรียน ทำให้เกิดความเข้าใจสามารถตัดสินใจแก้ปัญหา และเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน (ณัฐชา ศรีรอด, 2564: 81 และวิชชุดา ชัยชมพู, 2560: 67)

จากปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น และความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ในวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เพื่อทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของนักเรียนในการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ให้สูงขึ้น โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการดำเนินวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Planning) ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ (Action) ขั้นที่ 3 ขั้นการสังเกต (Observation) และขั้นที่ 4 ขั้นการสะท้อนผล (Reflection) โดยมีวงจรปฏิบัติการ 3 วงรอบ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม

- ขั้นที่ 1 ขั้นกำหนดปัญหา ร่วมกับสื่อประสม
- ขั้นที่ 2 ขั้นทำความเข้าใจกับปัญหา ร่วมกับสื่อประสม
- ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า ร่วมกับสื่อประสม
- ขั้นที่ 4 ขั้นสังเคราะห์ความรู้
- ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ
- ขั้นที่ 6 ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองถั่วแปบ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 8 คน ซึ่งนักเรียนแต่ละคนมีความสามารถในการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ระดับพอใช้จำนวน 2 คน ระดับปานกลางจำนวน 3 คน และระดับอ่อน จำนวน 3 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยเป็นเนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส 16102 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยการ

จัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม จะมีการเพิ่มสื่อประสมในแต่ละวงรอบ วงรอบปฏิบัติการที่ 1 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 4 จะใช้สื่อประสมในชั้นกำหนดปัญหา เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ต่าง ๆ ร่วมกับสื่อประสมที่เป็นรูปภาพ มาให้นักเรียนดูประกอบ เพื่อทำความเข้าใจ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ มองเห็นปัญหา และเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ วงรอบปฏิบัติการที่ 2 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 – 8 จะเพิ่มสื่อประสมในชั้นทำความเข้าใจกับปัญหา เป็นขั้นที่นักเรียนจะต้องทำความเข้าใจปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ ร่วมกับสื่อประสมที่เป็น PowerPoint เข้ามาช่วยในการอธิบายเนื้อหา ทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาและสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้ และวงรอบปฏิบัติการที่ 3 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 – 12 เพิ่มสื่อประสมขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า นักเรียนกำหนดสิ่งที่ต้องเรียน ดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วยวิธีการหลากหลาย ร่วมกับสื่อประสมที่เป็นวิดีโอ ในแต่ละเรื่องเพื่อให้นักเรียนได้เห็นทั้งภาพ และเสียง เกิดจินตนาการ และเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติการวิจัย แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 12 แผน 12 ชั่วโมง แบ่งเป็นวงรอบปฏิบัติการ 3 วงรอบ ได้แก่ วงรอบปฏิบัติการที่ 1 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 - 4 วงรอบปฏิบัติการที่ 2 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 - 8 และวงรอบปฏิบัติการที่ 3 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 - 12

1.2 เครื่องมือประเมินประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ของนักเรียน เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวนวงรอบละ 10 ข้อ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ (Percentage) และการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) การให้คะแนนในแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ คือ ถูกต้องให้ข้อละ 1 คะแนน ผิดให้ข้อละ 0 คะแนน ผ่านเกณฑ์มีค่าเฉลี่ย 7.5 คะแนน และมีค่าร้อยละ 75 ขึ้นไป

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าหลังการจัดการเรียนรู้ในวงรอบปฏิบัติการที่ 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลัง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 คิดเป็นร้อยละ 33.75 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ตามที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มเติม กิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นสื่อประสม คือ PowerPoint ในชั้นการจัดการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นทำความเข้าใจ

เข้าใจกับปัญหา เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยนำไปวางแผนในวงรอบปฏิบัติที่ 2 หลังการจัดการเรียนรู้ในวงรอบปฏิบัติการที่ 2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.63 คิดเป็นร้อยละ 66.25 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 2 คน และไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 6 คน ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มเติม กิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นสื่อประสม คือ วิดีโอ ในขั้นการจัดการเรียนรู้ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยไปวางแผนในวงรอบปฏิบัติที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้ในวงรอบปฏิบัติการที่ 3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 87.50 ของคะแนนรวม ตามที่กำหนด และมีจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยใช้แบบทดสอบวงรอบปฏิบัติที่ 1 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ซึ่งยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงนำนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ไม่ผ่านเกณฑ์เข้าสู่วงรอบปฏิบัติการที่ 2 โดยการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ ในวงรอบปฏิบัติการที่ 2 ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้สร้างความรู้มากกว่าได้รับความรู้ ฝึกการปฏิบัติแก้ปัญหาด้วยตนเองโดยใช้ประสบการณ์ หลังจากทำการทดสอบท้ายวงรอบปฏิบัติการที่ 2 พบว่า นักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ในการจัดการเรียนรู้ในวงรอบปฏิบัติการที่ 2 มากกว่าวงรอบปฏิบัติการที่ 1 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 2 คน และนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 6 คน ซึ่งยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงนำนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ไม่ผ่านเกณฑ์เข้าสู่วงรอบปฏิบัติการที่ 3 โดยการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ ในวงรอบปฏิบัติการที่ 3 ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม ฝึกให้นักเรียนเป็นผู้สร้างความรู้มากกว่าได้รับความรู้ ฝึกการปฏิบัติแก้ปัญหาด้วยตนเองโดยใช้ประสบการณ์ หลังจากทำการทดสอบท้ายวงรอบปฏิบัติการที่ 3 พบว่า นักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ในการจัดการเรียนรู้ในวงรอบปฏิบัติการที่ 3 มากกว่าวงรอบปฏิบัติการที่ 2 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นักเรียนสามารถเข้าใจ อธิบายเชื่อมโยงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้ ตอบคำถามมากยิ่งขึ้น และยังสามารถจัดสรร

เวลาในการทำใบงานได้อย่างเหมาะสม สามารถทำใบกิจกรรมได้ทันเวลา นำเสนอหน้าชั้นเรียนได้ดี และวิเคราะห์ข้อสอบได้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม เป็นการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ นักเรียนจะต้องมีสถานการณ์ที่เป็นปัญหาโดยสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวอาจเกิดจากการออกไปเผชิญกับสถานการณ์จริงที่เป็นปัญหาหรือผู้สอนจำลองสภาพการณ์ให้นักเรียนเผชิญกับปัญหาก็ได้ เป็นการเรียนรู้ในกลุ่มนักเรียนที่มีขนาดเล็ก ทำให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้อย่างแท้จริง นักเรียนร่วมกันการวางแผนการแก้ปัญหาหาร่วมกันเป็นกลุ่มนักเรียนมีการศึกษาค้นคว้า และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ลงมือแก้ปัญหา รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลสรุป โดยครูผู้สอนทำหน้าที่คอยกระตุ้นชี้แนะด้วยคำถามหรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาหรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมนั้น ส่งผลทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เกิดความสนุกสนาน กล้าแสดงออก กล้าซักถามและกล้าแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อนำเสนอต่อเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ในชั้นเรียน และผู้สอนได้มีการเพิ่มสื่อประสมที่เป็นภาพนิ่ง วิดีโอ ในแต่ละวงรอบปฏิบัติการ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้นตามลำดับ จนถึงวงรอบปฏิบัติการสุดท้าย นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ทุกคน ซึ่งบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของเกษมสันต์ พุ่มกล้า (2563: 56) ที่พบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) มีทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาประวัติศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สรัญญา ทัพสุริย์ (2563: 135) ที่พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นมาของชาติไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นมาของชาติไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนแต่ละคนได้มีบทบาทร่วมกัน ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น ศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง และมีการนำเสนอผลงาน ทำให้นักเรียนกล้าพูดการแสดงความคิดเห็นมากขึ้น มั่นใจที่จะออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

1.2 ในการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม ระยะเริ่มการจัดการเรียนรู้ นักเรียนยังดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร เนื่องจากนักเรียนยังไม่เข้าใจขั้นตอนการเรียนรู้และที่สำคัญนักเรียนยังมีความเคยชินกับการเป็นสืบทอดหาความรู้เอง ดังนั้น จึงต้องอธิบายขั้นตอนและวิธีการเรียนรู้

ให้กับนักเรียนจนเกิดความเข้าใจ ให้นักเรียนมีการปรับตัว เข้าใจขั้นตอนการเรียนรู้ขึ้นมากจนสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดีขึ้นตามลำดับ

1.3 ผู้สอนควรบริหารเวลาในการจัดการเรียน การทำกิจกรรมให้เหมาะสม เพราะนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างและรับรู้ได้ไม่เท่ากัน ถ้าเร่งรีบเกินไปจะทำให้เกิดความรู้สึกกังวลในการเรียน และทำให้นักเรียนส่งใบงานไม่ทันเวลา

1.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกับสื่อประสม มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้หลายรูปแบบ เพราะสื่อประสมช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจดีขึ้น เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

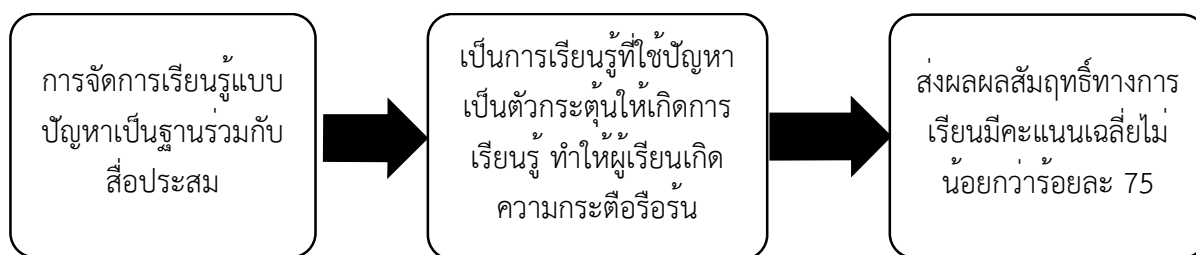
2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์แบบอื่น ๆ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด และการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์

2.2 ควรศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม ไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในด้านอื่น ๆ เช่น การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้สมัยสุโขทัย และการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้บุคคลสำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์

2.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น เช่น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เป็นต้น

องค์ความรู้ที่ได้รับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับสื่อประสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 87.50 ของคะแนนรวมตามที่กำหนด และมีจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาร่วมกับสื่อประสม เป็นการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ นักเรียนจะต้องมีสถานการณ์ที่เป็นปัญหาโดยสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวอาจเกิดจากการออกไปเผชิญกับสถานการณ์จริงที่เป็นปัญหาหรือผู้สอนจำลองสถานการณ์ให้นักเรียนเผชิญกับปัญหาก็ได้ เป็นการเรียนรู้ในกลุ่มนักเรียนที่มีขนาดเล็ก ทำให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ อย่างแท้จริง นักเรียนร่วมกันวางแผนการแก้ไขปัญหาพร้อมกันเป็นกลุ่มนักเรียนมีการศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ลงมือแก้ปัญหา รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลสรุป โดยครูผู้สอนทำหน้าที่คอยกระตุ้นชี้แนะด้วยคำถามหรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาหรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมนั้น ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เกิดความสนุกสนาน กล้าแสดงออก กล้าซักถามและกล้าแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อนำเสนอต่อเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ในชั้นเรียน

เอกสารอ้างอิง

- เกษมสันต์ พุ่มกล้า. (2563). *การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรม). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เฉลิม มลิตา นิตเขตต์ปรีชา. (2559). *เทคนิคการสอนประวัติศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐชา ศรีรอด. (2564). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เวลา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนสื่อประสม ชุด เวลาพาเพลิน*. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*. 5(2): 371-382.
- โรงเรียนบ้านหนองถั่วแปบ. (2566). *สรุปรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566*. บุรีรัมย์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 3.
- วิษชุดา ชัยชมภู. (2560). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง เงิน โดยใช้สื่อประสมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดป่าต้น อำเภอเมืองเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การศึกษาและการสอน). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สร้อยญา ทัพสุริย์. (2563). *การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐานร่วมกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความมาของชาติไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สิริวรรณ ศรีพล. (2553). *การจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในสถานศึกษา*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์